

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118208952
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118208952.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: Mgr. Art. Mgr. A. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. B. XXX/X, A., zast.: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 865 281, so sídlom Hlavná 31, Trnava, proti žalovanému: E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. E. XXX/XX, A., zastúpenému JUDr. Miroslav Michalička, advokát, Advokátska kancelária, Vajslova 11, 917 01Trnava, o žalobe na ochranu osobnosti a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č. k. 13C/70/2018-20 zo dňa 19. novembra 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu I. inštancie sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie rozhodol o nariadení neodkladného oparenia, ktorým sa žalovanému ukladá povinnosť zdržať sa vyhotovovania zvukových alebo zvukovo-obrazových záznamov osobných prejavov žalobcu bez jeho súhlasu.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že prieskumom predloženého spisového materiálu súd zistil, že žalovaný vyhotovuje zvukovo-obrazové záznamy žalobcu, pričom bolo rovnako preukázané, že žalobca s takýmto vyhotovovaním zvukovo-obrazových záznamov vyjadril jednoznačný nesúhlas. Vyhotovovaním zvukovo-obrazových záznamov žalobcu zo strany žalovaného dochádza k zásahu do jeho práva na ochranu osobnosti, pričom súd mal preukázané aj to, že hrozba zásahov do ochrany osobnosti trvá. S poukazom na uvedené má súd za to, že je splnená podmienka potrebnosti bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu. Žalobcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvedené skutočnosti ako i dôkazy pripojené k návrhu osvedčujú tvrdenia žalobcu o nutnosti nariadenia neodkladného opatrenia. Keďže súd z vykonaného dokazovania zistil, že sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, rozhodol tak, ako to vyplýva časti tohto uznesenia, pričom sa plne stotožňuje so skutkovými a právnymi dôvodmi podaného návrhu. Neodkladné opatrenie súd nariadil bez časového obmedzenia, pričom v prípade odpadnutia dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenia nariadené sa možno domáhať jeho zrušenia v súlade s ust. 334 CSP.

3. Odvolanie žalovaného. Odvolanie odôvodňuje v súlade s ustanovením § 365 ods.1 písm. f) a písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tým, že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu I. inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Na súde sú resp. boli vedené minimálne 4 konania, účastníkmi ktorých je žalobkyňa a žalovaný, pričom ich predmetom je úprava rodičovských práv a povinností a ďalšie konania súvisiace s ich spoločným maloletým synom L. U. (úprava styku maloletého so starými rodičmi, konanie o zmene priezviska maloletého dieťaťa a určení druhého mena maloletého dieťaťa, konanie výkon rozhodnutia vo veci styku s maloletým). V predmetných konaniach aktívne prebieha dokazovanie ohľadom skutočností dôležitých pre každé

konanie, keďže konania súvisia so spoločným maloletým synom žalobkyne a žalovaného. Pre každé konanie bolo typickým, že každá so strán doložila do konania audio, resp. videozáznamy ako dôkazy a o ich prípustnosť bolo vždy rozhodované v tom ktorom súdom konaní. Tak napríklad v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému žalovaný súdu predložil návrh na vydanie neodkladného opatrenia pre zmenu zverenia, ktorého prílohou okrem iných dôkazov aj videozáznamy otca kde prvostupňový súd návrhu žalovaného na zmenu zverenia maloletého dieťaťa do jeho starostlivosti vyhovel uznesením sp. zn. 40P/20/2018 a to aj vzhľadom na skutočnosť, že matka otcovi v styku s maloletým synom dlhodobo bezdôvodne bránila potom, čo uniesla dieťa bez súhlasu švajčiarskych orgánov a otca zo Švajčiarska na Slovensko. Následne na základe videozáznamu vyhotoveného žalobkyňou Krajský súd Trnave vydané neodkladné opatrenie zmenil tak, že dieťa zveril späť do starostlivosti matky sp. zn. 13CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018. V tejto súvislosti poukazujeme aj na Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018 na odsek 19. odôvodnenia, kde odvolací súd poukazuje na priložený videozáznam realizovaný matkou (zistené z DVD), ktorým majú byť preukázané údajné nevyvinuté citové väzby dieťaťa k otcovi. Žalobkyňa (ako matka maloletého) v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému použila videonahrávku ako dôkaz k preukázaniu nepriaznivého priebehu styku maloletého dieťaťa s otcom. Následne sa matka domáha ochrany svojich osobnostných práv pred vyhotovovaním zvukovo obrazových záznamov, napriek tomu, že si je dobre vedomá, že tieto záznamy realizuje otec výlučne v snahe preukázať skutočný priebeh stretnutí s maloletým. Pričom otec realizuje videonahrávku svojho dieťaťa a ostatné osoby sú jej súčasťou len preto, že s maloletým dieťaťom manipulujú, alebo bránia v realizácii styku s maloletým, alebo páchajú trestnú činnosť voči žalovanému. Záverom poukazuje na to, že tu nastáva paradoxná situácia, keď prvostupňový súd zaviazal otca (v tomto konaní žalovaného) zdržať sa vyhotovovania zvukovoobrazových záznamov, ktoré však nadriadený odvolací súd v inom konaní vyhodnotil ako použiteľný dôkaz. K situácii zo dňa 9.3.2018 udáva nasledovné: žalovaný vyhotovil videozáznam, na ktorom je vidieť, že sa snaží získať od matky informáciu ohľadom maloletého. Opäť dôvodom prečo k tejto situácii došlo je správanie matky (žalobkyne), ktorá neposkytovala žalovanému informácie ohľadom ich spoločného syna, a to napriek tomu, že išlo o jej rodičovskú povinnosť aj z priebehu videozáznamu je zrejmé, že matka odmieta maloletého vydať otcovi a preto je matka súčasťou videozáznamu. Ku videonahrávkam zo dňa 26.4.2018 udáva, že v prvom rade je vidieť, že maloletý je v naručí matky a matka nie je ochotná maloletého vydať otcovi. Žalovaný opätovne uvádza, „natáčam syna“. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný mal v úmysle vyhotoviť videozáznam maloletého a záujem o natáčanie žalobkyne žalovaným tu nie je nijak preukázaný, žalobkyňa je natáčaná len ako vedľajší protagonist, pretože odmieta dieťaťa vydať čo i len na chvíľu otcovi. Ohľadom vyhotovenia videozáznamu v dňoch 28.10.2018, 30.10.2018, 01.11.2018, 02.11.2018, dodáva, že otec počas styku s maloletým synom ako aj počas preberania maloletého syna realizoval video nahrávky týchto stretnutí v snahe aspoň takto preukázať, že matka úmyselne uvádza nepravdu o prebiehajúcich odovzdaniach alebo situáciách medzi otcom a matkou, predovšetkým v snahe preukázať, že počas preberania maloletého syna sa žalovanému vyhráza brat žalobkyne smrťou, otec žalobkyne bráni v realizácii styku s dieťaťom a vulgárne žalovanému nadáva, o čom prebieha trestné konania. Dôkaz: - Potvrdenie o podaní trestného oznámenia voči G. J. zo dňa 2.11.2018 - Potvrdenie o podaní trestného oznámenia voči P. J. zo dňa 2.11.2018. Poukazuje na skutočnosť, že matka podala voči otcovi už takmer desať trestných oznámení z dôvodu prenasledovania, týrania, vyhrážania, obmedzovania osobnej slobody, porušovania domovej slobody a rôznych iných nepravdivých udaní. (Žiadne z nich sa nepreukázalo ako pravdivé.) Otec si práve z týchto dôvodov obstaráva videozáznamy zo všetkých preberaní maloletého, aby následne v prípade potreby mohol preukázať, že matka krivo opakovane obviňuje otca v snahe privodiť mu trestné stíhanie. Poukazuje preto na to, že žalovaný ako otec nemá v úmysle natáčať matku a následne zneužívať tieto nahrávky a zasahovať týmto do obvyklého spôsobu života matky. Odvolateľ toho názoru, že vyhotovené videozáznamy, ktoré boli v konaní predložené žalobkyňou ako dôkazy boli vyhotovené ako dôkazný prostriedok v konaní o úprave práv a povinností k spoločnému maloletému synovi žalobkyne a žalovaného. Predmetné videozáznamy neboli nikdy uverejnené a na nich nikdy neodznali ani osobné údaje alebo skutočnosti, ktoré by mohli spôsobiť žalobkyňi reálnu materiálnu alebo nemateriálnu ujmu. (Naproti tomu už spomenuté videozáznamy žalobkyne, ktoré predložila súdu k odvolaniu voči neodkladnému opatreniu, žalobkyňa odovzdala médiám, ktoré sa o tom, že majú videozáznamy od matky k dispozícii a prehrali si ich, vyjadrili aj v televíznej relácii.) Predmetné videá preukazujú akým spôsobom sa správa maloletý v prítomnosti otca, poukazujú na neochotu matky komunikovať s otcom ohľadom maloletého. Matka neodpovedá na otázky otca ohľadom maloletého, jeho zdravotného stavu. Tieto nahrávky nie sú amorálne a nie sú právne neprijateľné. V návrhu samotnom ako aj v následnom odôvodnení uznesenia okresného súdu úplne absentuje preukázateľná ujma. Samotné porušovanie práv žalobkyne totižto nie je a doteraz ani

nebolo spôsobilé smerovať k akejkoľvek ujme na strane žalobkyne. Žalovaný totižto nikdy predmetné videozáznamy nepoužil takým spôsobom, ktorý by mohol žalovanej spôsobiť akúkoľvek materiálnu alebo nemateriálnu ujmu. Poukazuje na právny názor Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Co/18/2017 Zhrnutie a záverečný návrh odvolateľa: 1. Vzhľadom k vyššie uvedenému má odvolateľ za to, že pri vyhotovovaní videozáznamov žalovaným bol daný pre ich zhotovenie zákonný účel v zmysle zákonnej licencie podľa § 12 ods. 2 Obč. zák., čo bolo osvedčené jednak rozhodnutím Krajského súdu Trnava sp. zn. 13CoP/67/2018-561 (správne má byť 23 CoP/67/2018-561) ktorý takto vyhotovení dôkaz v inom súvisiacom súdom konaní práve v zmysle predmetného zákonného ustanovenia hodnotil ako dôkazný prostriedok. 2. Žalovaný vyhotovovaním videozáznamu zabezpečoval pred páchaním trestnej činnosti svoju osobu. 3. Uznesenie prvostupňového súdu trpí vadou tým, že obmedzuje žalovaného vo vyhotovovaní videozáznamov bez toho, aby špecifikovalo konkrétne kde konkrétne ukladá žalovanému povinnosť zdržať sa zvukových a obrazovo zvukových nahrávok týkajúcich sa žalobkyne a jej osobných prejavov. 4. Návrh žalobkyne nie je dôvodný, pretože nepreukazuje akúkoľvek spôsobenú alebo hroziacu ujmu na strane žalovanej. Porušenie práv žalobkyne, spôsobom ktorý žalobkyňa uvádza, samotné nie je spôsobilé pre vznik akejkoľvek ujmy na strane žalovanej (z výnimkou legálnej ujmy, ktorá hrozí žalobkyni na základe budúceho spravodlivého rozhodovania orgánov štátnej moci, čo však nemožno v žiadnom prípade označovať za hroziacu ujmu). Vzhľadom k uvedenému navrhuje príslušnému súdu aby návrh na vydanie neodkladného opatrenia ako nedôvodný zamietol a aby zaviazal žalobkyňu k náhrade trov súdneho konania a právneho zastúpenia žalovaného.

4. Vyjadrenie žalobkyne k odvolaniu žalovaného. Podľa právneho názoru jej zástupcu vyhotovoval žalovaný obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa žalobkyne neoprávnene, inými slovami povedané v rozpore s § 12 Občianskeho zákonníka, nakoľko nedisponoval žiadnym súhlasom žalobkyne a nenaplnil ani jednu zo zákonných licencií v zmysle odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia. Vyhotovovanie a používanie obrazových a zvukových záznamov žalobkyne a ich použiteľnosť ako dôkazu v civilnom sporovom konaní sú dve diametrálne odlišné roviny. Každý sudca je povinný si vyhodnotiť zákonnosť alebo nezákonnosť predložených dôkazov a vysporiadať sa s nimi. Ak aj Krajský súd v Trnave použil obrazové a zvukové záznamy predložené do predmetného súdneho konania, táto skutočnosť sama o sebe neznamená, že sa jedná o obrazové a zvukové záznamy vyhotovené v súlade s § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Navyše sa Krajský súd v Trnave nezaoberal legálnosťou, resp. nelegálnosťou predložených obrazových a zvukových záznamov. V zmysle § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka súhlas, resp. prívolenie, fyzickej osoby, ktorej sa obrazové a zvukové záznamy vyhotovujú alebo používajú, nie je potrebný, ak sa tieto obrazové a zvukové záznamy vyhotovujú na úradné účely na základe zákona. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje, aby sa záznamy vyhotovovali a používali (i) na úradné účely a (ii) na základe zákona a až za splnenia týchto podmienok je možné hovoriť o zákonnej licencii. Nestačí, aby subjekt, ktorý vyhotovuje obrazové a zvukové záznamy, ich vyhotovoval na úradné účely, ale k tejto podmienke musí pristúpiť ešte splnenie ďalšej podmienky, ktorou je, aby tieto úradné účely vyplývali z osobitného zákona. Typickým príkladom vyhotovovania a používania obrazových a zvukových záznamov na úradné účely na základe zákona je: a. vyhotovovanie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov v trestnom konaní v zmysle § 114 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Trestný poriadok“ v príslušnom gramatickom tvare), b. vyhotovenie zvukového alebo zvukovo-obrazového záznamu fyzickej osoby za účelom preukázania súhlasu so spracovávaním osobných údajov v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „Starý zákon o ochrane osobných údajov“ v príslušnom gramatickom tvare), c. vyhotovenie obrazového alebo zvukovo-obrazového záznamu priestoru prístupného verejnosti v zmysle § 15 ods. 7 Starého zákona o ochrane osobných údajov, d. vyhotovovanie audio alebo video záznamu alebo audiovizuálneho záznamu kontrolným orgánom aj bez súhlasu dotknutej osoby v zmysle § 93 písm. g) zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov, atď. Výkladom ad absurdum názoru žalovaného, že na zabezpečenie dôkazu do civilného súdneho konania je možné vyhotovovať akékoľvek obrazové a zvukové záznamy akýchkoľvek tretích osôb, by sme sa dostali do stavu, kedy by dochádzalo k porušovaniu osobnostných práv fyzických osôb len na tom základe, že iný subjekt ako účastník súdneho konania sa domnieva, že ďalší záznam, ktorý vytvorí, bude použiteľným dôkazom v súdnom konaní. Takto široký výklad tejto zákonnej licencie by vo svojom dôsledku viedol k celoplošnému porušovaniu osobnostných práv fyzických osôb a k porušovaniu ich práva na súkromie. Takýto výklad považujeme za právne nesprávny. Rovnako dávame do pozornosti tú skutočnosť, že akákoľvek zákonná výnimka sa má vykladať reštriktívne, najmä ak sa jedná o výnimku zo základného práva alebo slobody v zmysle článku 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky zverejnenej v Zbierke zákonov pod č. 460/1992

Zb. Všetky do konania predložené obrazové a zvukové záznamy ako prílohy vyhotovené bez privolenia žalobkyne a mimo rámca zákonnej úradnej licencie a akýchkoľvek iných zákonných licencií, čím došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, konkrétne do práva vyhotovovať podobizne a/alebo práva na vyhotovovanie obrazových a zvukových záznamov, čím došlo k zásahu do práva žalobkyne na ochranu jej osobnosti a zásahu do jej práva na súkromie. Oprávnenosť zásahu do práv žalobkyne na ochranu osobnosti nemožno odôvodniť tým, že žalovaný vyhotovuje podobizne žalobkyne a obrazové a zvukové záznamy žalobkyne bez jej privolenia alebo mimo rámca zákonných licencií za účelom ich možného budúceho priloženia ako dôkazu do súdneho konania. V právnom štáte nemožno akceptovať zásadu „účel svätí prostriedky“, nakoľko každé konanie subjektu práva nesmie byť v rozpore so zákonom a z tohto dôvodu, rozpor so zákonom nemožno konvalidovať účelom samotného konania. Pokiaľ mal žalovaný v úmysle vyhotoviť obrazový a zvukový záznam maloletého dieťaťa, spoločného syna žalobkyne a žalovaného, bolo povinnosťou žalovaného rešpektovať osobnostné práva žalobkyne. Žalovaný vo svojom vyjadrení za účelom ospravedlnenia svojho konania uvádza, že obrazová a zvukové záznamy vyhotovuje na účely ich predloženia do súdneho konania za účelom preukázania, ako prebiehajú odovzdávania maloletého dieťaťa a na ďalšom mieste znova uvádza, že mal záujem iba vyhotoviť obrazové a zvukové záznamy maloletého dieťaťa a nie žalobkyne, pričom tieto dve odôvodnenia sa vzájomne vylučujú. Žalovaný okrem toho, že kontinuálne vyhotovuje obrazové a zvukové záznamy žalobkyne, rovnako vyhotovuje obrazové a zvukové záznamy rodinných príslušníkov žalobkyne, zamestnancov Detského centra J., s.r.o., kde maloleté dieťa navštevuje jasle a rovnako iných osôb, ktoré sa nachádzajú v prítomnosti žalobkyne a maloletého dieťaťa. Žalovaný neustále obviňuje žalobkyňu, že mu klame a že mu bráni v styku s maloletým dieťaťom. Žalovaný má pomerne široko nastavené stretávanie sa s maloletým dieťaťom, má dostatok informácií ohľadom maloletého dieťaťa a styk s maloletým dieťaťom prebieha bez akýchkoľvek problémov na strane žalobkyne. Práve naopak, žalovaný neustále vyhotovuje obrazové a zvukové záznamy žalobkyne a iných osôb a narušuje pokojné odovzdávania maloletého dieťaťa. Každá fyzická osoba má právo na ochranu svojho súkromia a prejavov svojej osobnej povahy, právo na vyhotovovanie a používanie obrazových a zvukových záznamov, ktoré sa jej týkajú. Porušením tohto práva fyzickej osoby je vyhotovenie a/alebo použitie obrazových a zvukových záznamov tejto fyzickej osoby alebo jej podobizne bez jej privolenia alebo mimo rámca zákonných licencií. Samotné vyhotovenie obrazových a zvukových záznamov fyzickej osoby bez jej privolenia a mimo zákonných licencií je porušenie jej osobnostných práv a zásahom do jej súkromia. Žalobkyňa absolútne nesúhlasí, aby bola žalovaným zachytávaná na obrazový a zvukový záznam, aby žalovaný disponoval niekoľkými obrazovými a zvukovými záznamami žalobkyne bez jej súhlasu, aby mal možnosť tieto používať bez vedomia žalobkyne. Žalobkyňa sa cíti veľmi nepríjemne pokiaľ ju žalovaný zaznamenáva na obrazový a zvukový záznam neoprávnené. Sama žalobkyňa žalovaného niekoľkokrát žiadala, aby sa žalovaný zdržal vyhotovovania obrazových a zvukových záznamov, pričom žalovaný na jej žiadosti nereagoval alebo reagoval neadekvátnym spôsobom. Žalobkyňa vníma takéto správanie žalovaného ako porušovanie jej práva na súkromie a osobnostných práv v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré poskytujú fyzickým osobám ochranu pred neoprávneným zásahom do práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti. Súd v zmysle § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len ako „CSP“) nariadi neodkladné opatrenie, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená. Súd I. inštancie správne vyhodnotil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, nakoľko dochádza k porušovaniu práv žalobkyne na súkromie a ochranu osobnosti. Bez poskytnutej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia by stále dochádzalo k porušovaniu práv žalobkyne na súkromie a ochranu osobnosti. Účelom neodkladného opatrenia je poskytnúť právam a oprávneným záujmom navrhovateľa účinnú ochranu v prípade ich ohrozovania alebo porušovania. Žalobkyňa pre predbežnú ochranu svojich práv nemala k dispozícii žiaden iný účinný prostriedok ochrany svojho práva na súkromie a práva na ochranu osobnosti. Rozhodnutie súdu I. inštancie považuje preto za vecne správne a riadne odôvodnené. Pre vydanie neodkladného opatrenia boli podľa splnené všetky procesné podmienky.

5. Vyjadrenie žalovaného k vyjadreniu žalobkyne. Opätovne poukazuje, že situácia medzi žalobkyňou a žalovaným ako rodičmi ich spoločného maloletého syna L. je napätá a je zrejme, že medzi nimi existujú dlhodobé konflikty, dokonca tieto konflikty viedli až k viacerým prebiehajúcim súdnym sporom účastníkov a zo strany žalobkyne aj k podaniu veľkého množstva trestných oznámení voči žalovanému. Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 13CoP/67/2018-561 (správne má byť 23 CoP) zo dňa 10.9.2018 v konaní vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 40P/20/2018, ktorý súdny spis týmto odvolaciu súdu navrhujeme pri rozhodovaní o podanom odvolaní žalovaného pripojiť, pre

preukázanie vzájomného vzťahu účastníkov. Žalobkyňa v konaniach prebehujúcich (v konaní vo veci úpravy styku maloletého zo starými rodičmi sp. zn. 12P/1/2018, konanie o zmene priezviska maloletého dieťaťa a určení druhého mena maloletého dieťaťa sp. zn. 17P/16/2018, konanie vo veci výkonu rozhodnutia o styku maloletého L. U. po jeho únose zo Švajčiarskej konfederácie sp. zn. 11Em/3/2018) si je vedomá, že otec maloletého realizoval audio, resp. video záznamy len za účelom, aby v prebiehajúcich konaniach preukázal akým spôsobom prebieha odovzdávanie maloletého, ako priebehu realizácia styku s maloletým, aby preukázal ako žalobkyňa bránila v styku s maloletým. Pri výkone svojich rodičovských práv a povinností sú rodičia v prvom rade povinní chrániť záujmy maloletého L. (§ 28 ods. 2 druhá veta Zákona o rodine). Na videozáznamoch, ktoré boli predložené súdu ako príloha je vidieť, že maloletý je na rukách matky a vzhľadom k jeho útlému veku a prítomnosti matky nebolo možné realizovať videozáznam takým spôsobom aby maloletý bol natočený na videozáznam bez prítomnosti matky na videozázname. Predmetné nahrávky boli vyhotovené za účelom zaznamenávania správania ich maloletého syna a výlučne v jeho zaujme, a preto si dovoľujeme tvrdiť, že týmto nedošlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne a jej súkromia. Na pojednávaniach a v písomných vyjadreniach ku konaniam na súde, v ktorých žalobkyňa a žalovaný vystupujú ako účastníci, viackrát odznegli protikladne tvrdenia o zásadných skutočnostiach vo vzťahu k maloletému, pravdivosť ktorých bola spochybnená buď matkou alebo aj otcom. Takéto skutočnosti otec môže preukázať práve formou video, resp. audio nahrávok, keďže sa týkajú maloletého a boli realizované pre účel ochrany práv maloletého. V predmetnom konaní nebolo preukázané, že vyhotovenie videozáznamov malo takú intenzitu, že bolo spôsobilé vyvolať následky v smere privodiť žalobkyne nemajákovú ujmu na jej cti, resp. ľudskej dôstojnosti alebo inú nemajetkovú ujmu, nebolo osvedčené ani nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy žalobkyni natoľko, aby súdom bolo vo veci dôvodne rozhodnuté neodkladným opatrením a žalobkyni by bola poskytnutá odôvodnená predbežná ochrana. Vzhľadom k uvedenému zotrúva na podanom odvolaní a žiada súd o priznanie náhrady trov súdneho konania a právneho zastúpenia žalovaného.

6. Vyjadrenie žalobkyne k vyjadreniu žalovaného. Žalobkyňa podala niekoľko trestných oznámení na žalovaného, pričom však žiadne nebolo podávané účelne, ale práve pre správanie sa žalovaného, ktoré považuje za ďaleko za hranicou slušného a miestami zákonného správania. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že medzi rodičmi momentálne dochádza ku konfliktom, pričom však opomína uviesť, že častokrát je príčinou týchto konfliktov priamo sám žalovaný a žalobkyňa má za to, že mnohé konflikty sú vyvolané účelovo s cieľom poškodiť žalobkyni v iných konaniach. Žalovaný vo svojom vyjadrení opätovne uvádza niekoľko dôvodov, pre ktoré by sa jeho zásah do osobnostných práv žalobkyne nemal považovať za nezákonný, pričom tieto dôvody nemožno subsumovať pod žiadne zákonné licencie na účely § 12 zákona Č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len ako "Občiansky zákonník" v príslušnom gramatickom tvare). Žalovaný pokračuje s vyhotovovaním obrazových a zvukových záznamov žalobkyne a členov jej rodiny a blízkych osôb aj napriek vydanému vykonateľnému uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia. Zhromaždil niekoľko stoviek obrazových a zvukových záznamov a stovky informácií o jej súkromnom živote, pričom neustálym monitorovaním a sledovaním žalobkyne zasahuje žalovaný podstatným spôsobom aj do práva žalobkyne na súkromie, nakoľko sledovanie, monitorovanie a neustále vyhotovovanie obrazových a zvukových záznamom pokračuje už viac ako jeden rok. Žalovaný žije v presvedčení, že je nepostihnuteľný a môže sa správať akýmkoľvek spôsobom aj v rozpore so zákonom a porušovať práva iných osôb, najmä žalobkyne a jej blízkych osôb. Konanie žalovaného môže naplňať aj znaky skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného prenasledovania, pričom vo vzťahu k tomu trestnému činu bolo podané trestné oznámenie. Na základe všetkých vyššie uvedených skutkových okolností a právnych argumentov navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozhodnutie súdu I. inštancie ako vecne správne potvrdil.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 2), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), a zistil, že rozhodnutie súdu I. inštancie je vo výroku vecne správne.

8. Žalobou vo veci samej sa žalobkyňa domáhala vydania rozsudku, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť vymazať, resp. odstrániť zvukovo-obrazový záznam zo dňa 09.03.2018, časť I. zvukovo-obrazového záznamu zo dňa 26.04.2018 a časť II. zvukovo-obrazového záznamu zo dňa 26.04.2018 zo všetkých hmotných ako aj virtuálnych nosičov v dispozícii žalovaného. Ďalej sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému aby žalobcovi zaslal písomné ospravedlnenie v nasledovnom znení: „Ja E. U., narodený dňa XX.XX.XXXX trvale bytom X. E. XXX/XX, A. som dňa 09.03.2018 a dňa 26.04.2018 neoprávnené vyhotovil zvukovo-obrazové záznamy prejavov tvojej osobnostnej povahy a to bez tvojho súhlasu. Ospravedlňujem sa ti za neoprávnené vyhotovenie uvedených zvukovo-obrazových záznamov, ako aj za spôsobený zásah do tvojich osobnostných práv.“ Súčasne s podanou žalobou sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd žalovanému uloží povinnosť zdržať sa vyhotovovania zvukových alebo zvukovo-obrazových záznamov osobných prejavov žalobcu bez jeho súhlasu. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že žalovaný preukázateľným spôsobom neoprávnené vyhotovuje zvukovo obrazové záznamy žalobcu bez jeho súhlasu, pričom uvedené konanie trvá minimálne od marca 2018 do dňa podania tohto návrhu. Žalobca vždy pri každej situácii, kedy došlo k vyhotoveniu zvukovo-obrazového záznamu upozornil žalovaného, že si neželá, aby ho zaznamenával na zvukovo-obrazový záznam, a že mu nedal súhlas. Rovnako žalobca vždy žiada žalovaného, aby s týmto konaním prestal. Žalovaného reakcia je takmer vždy arogantná a odmietavá, pričom sa žalovaný žalobcovi vysmieva.

9. Už v konaní 23CoP/67/2018 poukázala žalobkyňa v odvolaní na situáciu zo dňa 09.03.2018, keď išla matka pre syna do jaslí, v spätnom zrkadle auta si všimla, ako ju prenasleduje otec aj s jeho partnerkou a točia si ju na video. Z obavy o svoju bezpečnosť a bezpečnosť dieťaťa zmenila smer jazdy, nakoľko nechcela, aby otec vedel, kde sú synove jasle. Išla na parkovisko pred obchodným domom P. a zavolała na 158, kde žiadala o pomoc. Na parkovisku za ňou prišiel otec aj s jeho partnerkou, točili si ju na video, otvorili jej dvere na aute, obštúpili jej vozidlo a vykrikovali, že je zlodejka detí. Matka žiadala otca, aby ustúpil od vozidla, aby ju prestal kamerovať a neobmedzoval ju. To odmietol a pokračoval vo svojom konaní. Po príchode policajnej hliadky otec odišiel. Matka išla pre syna do jaslí v sprievode polície a následne išli spolu na Policajné oddelenie v Hlohovci, kde sa skutok stal, a matka podala na otca oznámenie. Po príchode domov ju pred domom už čakal otec aj s jeho partnerkou, pričom si ju kameroval, dožadovali sa dieťaťa. Otec matky vyzval otca, aby prestal s natáčaním a aby sa zdržal svojho konania. To nerešpektoval a matka zatelefonovala na 158. Po príchode policajnej hliadky otec na mieste už nebol. Polícia prisľúbila monitorovanie domu v priebehu dňa. Skutok vyhodnotili ako priestupok. Z obavy o svoju bezpečnosť a život, o bezpečnosť svojej rodiny, o bezpečnosť maloletého dieťaťa a z obavy o únos dieťaťa do zahraničia otcom, podala matka na otca dňa 15.03.2018 trestné oznámenie na Okresnej prokuratúre v Trnave.

10. Žalovaný preukázateľným spôsobom vyhotovil zvukovo obrazové záznamy dňa 09.03.2018 dňa 26.04.2018 a preukázateľne vyhotovuje zvukovo obrazové záznamy aj iných, s vecou nesúvisiacich osôb. Žalovaný vo vyhotovovaní zvukovo-obrazových záznamov pokračuje, pričom preukázateľne vyhotovil zvukovo obrazové záznamy dňa 28.10.2018, 30.10.2018, 31.10.2018, 01.11.2018 a 02.11.2018. Žalobca vždy pri každej situácii, kedy došlo k vyhotoveniu zvukovo-obrazového záznamu upozornil žalovaného, že si neželá, aby ho zaznamenával na zvukovo-obrazový záznam, a že mu nedal súhlas. Na preukázanie svojich tvrdení žalobca súdu predložil listinné dôkazy : a zo zvukovo-obrazových záznamov uložených na predloženom CD bolo zistené, že boli vyhotovené zvukovo obrazové záznamy žalobkyne, s ktorých vyhotovovaním vyjadрила jednoznačný nesúhlas.

11. Súd I. inštancie mal v konaní k dispozícii listinné dôkazy : 1. potvrdenie Obvodného oddelenia Policajného zboru Hlohovec - zo dňa 12.10.2018 keď, že žalobkyňa urobila oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu pre vulgárne, hrubé správanie, obťažovanie a šikanu zo strany žalovaného, 2. potvrdenie Obvodného oddelenia Policajného zboru Zavar zo dňa 28.10.2018 keď, že žalobkyňa urobila oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, ku ktorému malo dôjsť dňa 28.10.2018 v čase o 10:00 hod. v mieste trvalého pobytu, 3. čestného prehlásenie Detského centra J., s.r.o. zo dňa 12.10.2018 o tom, že žalovaný si mal dňa 10.10.2018 vyhotovovať zvukovo-obrazové záznamy na telefón, kedy spolu so svojou matkou priniesol svojho syna L. do jasiel, mal sa správať arogantným spôsobom, pýtať si osobné údaje zamestnancov jasiel, údaje o žalobkyňi, o jej zamestnaní a pracovnom čase. Žalovaný si nahrával všetku komunikáciu so zamestnancami jasiel, a to bez ich súhlasu. Žalovaný si kameroval deti v jasiach ako aj okolie centra, 4. čestné prehlásenie Ing. D. T. zo dňa 10.10.2018, ktorá bola svedkom a priamym účastníkom toho, ako bola žalobkyňa dňa 06.10.2018

o 10:00 hod. kamerovaná a prenasledovaná žalovaným, 5. čestné prehlásenie P. J. a G. J. ktorí žijú v spoločnej domácnosti so žalobkyňou a boli svedkami ako žalovaný napriek nesúhlasu žalobkyne vyhotovoval zvukovo obrazové záznamy žalobcu dňa 28.10.2018 o 10:00 hod., o 18:00 hod., 30.10.2018 o 16:00 hod., 31.10.2018 o 08:00 hod., 01.11.2018 o 16:00 hod., 02.11.2018 o 08:00 hod. Zo zvukovo-obrazových záznamov uložených na predložennom CD nosiči súd zistil, že boli vyhotovené zvukovo obrazové záznamy žalobkyne, pričom s ich vyhotovovaním vyjadrila jednoznačný nesúhlas.

12. Ak žalovaný v odvolaní poukazuje, že : „na základe videozáznamu vyhotoveného žalobkyňou Krajský súd Trnave vydané neodkladné opatrenie zmenil tak, že dieťa zveril späť do starostlivosti matky sp. zn. 13CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018. V tejto súvislosti poukazujeme aj na Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 23CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018 na odsek 19. odôvodnenia, kde odvolací súd poukazuje na priložený videozáznam realizovaný matkou (zistené z DVD), ktorým majú byť preukázané údajné nevyvinuté citové väzby dieťaťa k otcovi“, tak treba uviesť, že sa nerozhodovalo odvolacím senátom na základe tohto dvd, dôvody tohto rozhodnutia sú v uznesení KS v Trnave č. k 23CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018 jednoznačné. Spomínané dvd je uvedené v bode 19. odôvodnenia v zátvorke nasledovne: „Kolízny opatrovník sa v konaní 11Em3/2018 vyjadril, 10.7.2018, že stretávanie maloletého dieťaťa s otcom by za stavu, kedy maloleté dieťa nemá vyvinuté citové väzby voči otcovi a správa sa v jeho prítomnosti nervózne, plače a ťahá sa k matke (je zistené z DVD predloženého matkou), dochádza k zbytočným stresovým situáciám pre dieťa, by bolo vhodnejšie ho realizovať za prítomnosti matky.“ Jednalo sa preto ešte o predchádzajúcu úpravu stretávania sa maloletého s otcom švajčiarskym orgánom Úrad starostlivosti o deti a dospelých okresu D. Nemožno tvrdiť, že na základe tohto DVD bolo rozhodnutie súdu I. inštancie zmenené a rozhodnuté uznesením KS v Trnave 23CoP/67/2018-561 zo dňa 10.9.2018.

13. Žalovaný vyhotovil predmetné obrazové a zvukové záznamy žalobkyne (uvedené v bode 9.) bez jej privolenia. Pokiaľ žalovaný vyhotovil obrazové a zvukové záznamy žalobkyne bez jej privolenia, porušil jej právo na súkromie a neoprávneným spôsobom zasiahol do jej práva na ochranu jej osobnosti, a to neoprávneným vyhotovením obrazových a zvukových záznamov týkajúcich sa žalobkyne alebo prejavov jej osobnej povahy. Žalovaný bol žalobkyňou viackrát upozornený na tú skutočnosť, že s vyhotovovaním obrazových a zvukových záznamov jej osoby výslovne nesúhlasí. Nemateriálna ujma žalobkyne spočíva v tej skutočnosti, že je výsostne právom žalobkyne rozhodnúť, či dôjde k vyhotoveniu obrazových a zvukových záznamov jej osoby alebo jej podobizne, akým spôsobom sa tieto záznamy použijú a ktorým osobám žalobkyňa zverí právo na vyhotovovanie alebo používanie týchto obrazových záznamov a do týchto práv žalobkyne bolo zasiahnuté žalovaným, ako osobou, ktorá bez privolenia žalobkyne vyhotovila obrazové a zvukové záznamy jej fyzickej osoby. Konaním žalovaného došlo rovnako k zásahu do práva na súkromie žalobkyne. K ujme na právach žalobkyne došlo neoprávneným vyhotovením a použitím obrazových a zvukových záznamov, na ktorých sa nachádzala žalobkyňa. Žalobkyňa nedala žalovanému privolenie na vyhotovenie a použitie obrazových a zvukových záznamov no napriek tomu musí strpieť situáciu, že žalovaný disponuje niekoľkými obrazovými a zvukovými záznamami, na ktorých sa nachádza žalobkyňa, s čím žalobkyňa nesúhlasí. Bez poskytnutej ochrany prostredníctvom neodkladného opatrenia by stále dochádzalo k porušovaniu práv žalobkyne na súkromie a ochranu osobnosti. Účelom neodkladného opatrenia je poskytnúť právam a oprávneným záujmom navrhovateľa účinnú ochranu v prípade ich ohrozovania alebo porušovania Preto je naplnená podmienka podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery, aby sa zamedzilo naďalej porušovať práva žalobkyne na súkromie a ochranu osobnosti. Toto je možné vykonať podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP nariadením neodkladného opatrenia, aby sa žalovaný zdržal takéhoto konania.

14. Podľa ust. § 336 ods. 1) CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

Podľa ust. § 337 ods. 1) CSP ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje.

15. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol vydaný v konaní súčasne s podaním žaloby na ochranu osobnosti. Preto sa pri nariadení neodkladného opatrenia neaplikujú ust. § 33ž ods. 1 a § 337 ods. 1) CSP, týkajúce sa neodkladných opatrení pred začatím konania. Súd I. inštancie navyše poukázal na to, že neodkladné opatrenie súd nariadil bez časového obmedzenia, pričom v prípade odpadnutia dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené sa možno domáhať jeho zrušenia v súlade s ust. 334 CSP.

16. Na základe všetkých skutkových okolností a právnych argumentov odvolací súd rozhodnutie súdu I. inštancie ako vecne správne vo výroku potvrdil s poukazom na § 387 ods. 1 CSP.

17. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).